

Roll No. [ ]

Total No. of Pages : 04

Total No. of Questions : 11

MBA (Sem.-3)

HUMAN VALUES, DE-ADDICTION & TRAFFIC RULES

Subject Code : HVPE-101-18

M.Code : 76891

Date of Examination : 12-12-22

Time : 3 Hrs.

Max. Marks : 60

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES :

1. SECTION-A contains objective type questions.
2. SECTION-B contains short answer type questions.
3. SECTION-C contains descriptive answer type questions.
4. Attempt ALL questions.

SECTION-A

(10 × 1 = 10)

1. Fill in the Blanks/True/False :

a) ..... is a feeling of having more than required physical facilities.

.....आवश्यकता से अधिक भौतिक सुविधाओं के होने की भावना है।

..... लੋੜ ਵਲੋਂ ਜਿਆਦਾ ਭੌਤਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ।

b) To be in a state of liking is .....

ਪਸੰਦ ਕੇ ਹਿਸਾਬ ਸੇ ਏਕ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਹੋਨਾ ..... ਹੈ।

ਪਸੰਦ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਦਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ..... ਹੈ।

c) Physical facilities are necessary but ..... for humans.

ਭੌਤਿਕ ਸੁਵਿਧਾਏਂ ਮਨੁ਷ਾਂ ਦੇ ਲਿਏ ਆਵਸ਼ਕ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ..... ਹਨ।

ਭੌਤਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਨੁਖ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ..... ਹਨ।

d) ..... is right evaluation.

..... ਸਹੀ ਮੂਲਧਾਂਕਨ ਹੈ।

..... ਠੀਕ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਹੈ।

e) Animal order in nature contains ..... and .....

ਪ੍ਰਕ੃ਤਿ ਮੇਂ ਪਸ਼ੂ ਆਦੇਸ਼ ਮੇਂ ..... ਔਰ ..... ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪਸੂਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ..... ਅਤੇ ..... ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- f) All the needs of self are called Happiness.
 स्वयं की सभी जरूरतों को खुशियाँ कहा जाता है।
ਸਵੈ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- g) Giving all the priorities to Physical Facilities is living with Animal consciousness.
 भौतिक सुविधाओं को सभी प्राथमिकताएं देना पशु चेतना के साथ रहना है।
ਸਰੀਰਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਪਸੂ ਬਿਰਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਹੈ।
- h) Respect is right evaluation.
 सम्मान सਹੀ ਮੂਲ्यਾਂਕਨ ਹै।
ਆਦਰ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੈ।
- i) There are four orders in Nature.
 प्रकृति में चार आदेश हैं।
ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਚਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਹਨ।
- j) Ethical Human Conduct leads to Mutual Fulfilment.
 नैਤਿਕ ਮਾਨਵ ਆਚਰण ਸੇ ਪਰਸ्पਰ ਪੂਰ्तਿ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ।
ਨੈਤਿਕ ਮਨੁਖੀ ਵਿਉਹਾਰ ਪਰਸਪਰ ਪੂਰਕਤਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

SECTION-B

$(5 \times 4 = 20)$

2. What are the basic guidelines of value education?
 ਮੂਲ्य ਸ਼ਿਕਾ ਕੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰੰਦੇਸ਼ ਕਿਥੋਂ ਹੈਂ?
ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੀ ਹਨ?
3. Explain harmony in family.
 ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂ ਤਾਲਮੇਲ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਬਤਾਏ।
ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।
4. Differentiate between intention and competence. How do we come to confuse between the two?
 ਇਹਾਦਾ ਔਰੰਕ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਹਮ ਗਲਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ?
ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ? ਕਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਗਲਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ?
5. Explain competence in Professional-Ethics.
 ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਮੈਂ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਓ।
ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥਾ ਸਮਝਾਓ।

6. How there is Recyclability and Self-Regulation in Nature?

प्रकृति में आत्म-नियमन और पुनरावृत्ति कैसे हैं?

ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਨਿਯਮਤਾ ਅਤੇ ਚੱਕਰੀ-ਕ੍ਰਮ ਕਿਵੇਂ ਹੈ?

SECTION-C

(5 × 6 = 30)

7. Compare the four orders in Nature on the basis of their salient aspects.

ਮੁਖ ਪਹਲੁਆਂ ਕੇ ਆਧਾਰ ਪਰ ਪ੍ਰਕ੃ਤਿ ਮੌਕਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।

ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੁਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।

OR

What is the meaning and purpose of Self-Exploration?

ਸ਼ਵਯਾਂ-ਅਨਵੇ਷ਣ ਕੇ ਅਰਥ ਔਰਤ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਥੋਂ ਹੈਂ?

ਆਤਮ-ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਮਤਲੱਬ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹਨ?

8. Describe basic human aspirations. What are the requirements to fulfill basic human aspirations ?

ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਵੀਂ ਆਕਾਂਕਸ਼ਾਏਂ ਕਿਥੋਂ ਹੈਂ? ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਵੀਂ ਆਕਾਂਕਸ਼ਾਓਂ ਕੋ ਪੂਰਾ ਕਰਨੇ ਦੇ ਲਿਏ ਆਵਾਜ਼ਕਤਾਓਂ ਕਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ?

ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਵੀਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਵੀਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ?

OR

How is a human-being co-existence of Self and Body? Explain Pre-conditioning, Sensation and Natural-Acceptance.

ਇੱਥਾਂ ਸ਼ਵਯਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਸਹ-ਅਸਿਤਤਵ ਕਿਥੋਂ ਹੈ? ਪੂਰਵ-ਮਾਨਵਤਾ, ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਕ੃ਤਿਕ-ਸ਼ਵੀਕ੃ਤਿ ਸਮਝਾਓ।

ਮਨੁੱਖ ਸਵੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਹਿ-ਅਸਤਿਤਵ ਕਿਵੇਂ ਹੈ? ਪੂਰਵ-ਮਾਨਤਾ, ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਸਹਿਜ-ਸਵਿਕਾਰਿਤੀ ਸਮਝਾਓ।

9. Explain the process of self-exploration with the help of a suitable diagram.

ਏਕ ਉਪਯੁਕਤ ਆਰੋਖ ਕੀ ਮਦਦ ਦੇ ਆਤਮ-ਅਨਵੇ਷ਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋ ਸਮਝਾਓ।

ਇੱਕ ਢੁੱਕਵੇਂ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਤਮ-ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਪਰਿਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ।

OR

What are the problems we are facing today because of operating on the basis of pre-conditioned desires?

ਪੂਰਵ-ਮਾਨਤਾ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਪਰ ਪਰਿਚਾਲਨ ਕਰਨੇ ਦੇ ਹਮ ਆਜ ਕਿਥੋਂ ਕਿਥੋਂ ਸਮਸ਼ਾਓਂ ਕਾ ਸਾਮਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਏ।

ਪੂਰਵ-ਮਾਨਤਾ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਕਿਹੜੀਆਂ-ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ?

10. What are the salient unethical practices in the profession at present? Analyze the root cause and possible solution.

ਮौजूदा समय में पेशे के मुख्य अनैतिक तरीके क्या हैं? मूल कारण और संभव समाधान का विश्लेषण करें।

ਮੌਜूदਾ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਨੈਤਿਕ ਤਰੀਕੇ ਕੀ ਹਨ? ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਸਮਾਧਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।

OR

What are the five dimensions of human endeavour in society?

ਸਮਾਜ ਮੈਂ ਮਾਨਵ ਪ੍ਰਯਾਸ ਕੇ ਪਾਂਚ ਆਧਾਮ ਕ्यਾ ਹਨ?

ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਪੰਜ ਪਹਿਲੂ ਕੀ ਹਨ?

11. What are the broad holistic criteria for evaluation of technologies, production systems and management models? How do they map with the comprehensive human goal?

ਪ੍ਰੌਦ੍ਯੋਗਿਕੀ, ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਔਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਮਾਡਲ ਕੇ ਮੂਲਧਾਰਕ ਕੇ ਲਿਏ ਵਾਪਕ ਸਮਾਜ ਮਾਪਦੰਡ ਕ्यਾ ਹਨ? ਕੈਂਸੇ ਵੇ ਵਾਪਕ ਮਾਨਵ ਲਕਸ਼ਯ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਖਾਤੀ ਹੈ?

ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਉਤਪਾਦਨ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਮਾਡਲ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਪਦੰਡ ਕੀ ਹਨ? ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਵਿਆਪਕ ਮਨੁੱਖ ਲਕਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ?

OR

Explain self-organisation and health.

ਆਤਮ-ਸੰਗਠਨ ਔਰ ਸ਼ਵਾਸਥਾ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਬਤਾਏ।

ਆਤਮ-ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।

Note : Disclosure of Identity by writing Mobile No. or Making of Passing request on any page of Answer Sheet will lead to UMC against the Student.